

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2017

Województwo świętokrzyskie

prof. dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska

dr Tomasz Pilewicz

dr Dariusz Turek

dr Patrycjusz Zarębski

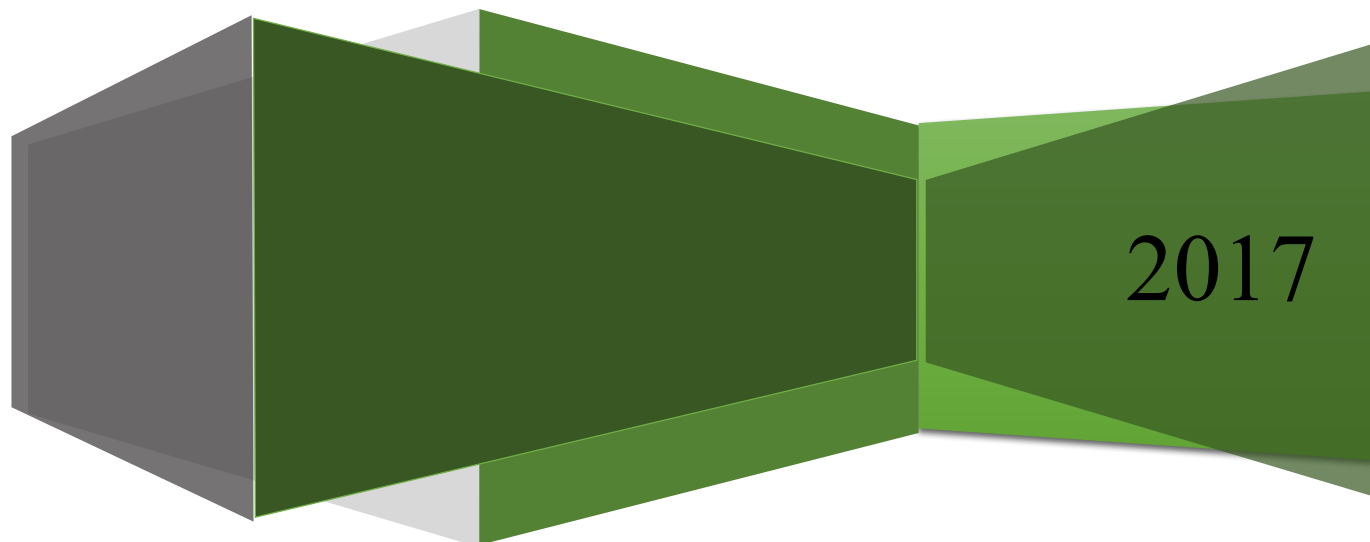
mgr Mariusz Czernecki

mgr Dagmara Miąsek

mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, listopad 2017

Polska Agencja
Inwestycji i Handlu
Grupa PFR

Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A. działa na rzecz zwiększenia napływu inwestycji do Polski, rozwoju polskich inwestycji zagranicznych oraz intensyfikacji polskiego eksportu.

Wspierając przedsiębiorców, Agencja pomaga w pokonywaniu procedur administracyjnych oraz prawnych dotyczących konkretnych przedsięwzięć. PAIH pomaga m.in. w opracowaniu rozwiązań prawnych, znalezieniu odpowiedniej lokalizacji, wiarygodnych partnerów oraz dostawców.

PAIH realizuje programy dedykowane ekspansji na rynki perspektywiczne: Go China, Go Africa, Go Arctic, Go India, Go ASEAN oraz Go Iran. W celu bezpośredniego wsparcia polskich firm na miejscu inwestycji, Agencja sukcesywnie uruchamia oddziały zagraniczne.

Szczegółowe informacje na temat usług oferowanych przez PAIH dostępne są na stronie: www.paih.gov.pl

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem prof. dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa świętokrzyskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa świętokrzyskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny świętokrzyskich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie na podstawie zezwoleń ważnych na koniec 2016 r.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie **rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej**, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji

kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - zakwaterowania i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają one znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

¹ Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Województwo świętokrzyskie położone jest w centralnej części kraju w pobliżu dużych aglomeracji miejskich: Krakowa, Warszawy oraz Łodzi. Charakterystycznym elementem województwa są Góry Świętokrzyskie stanowiące centrum Wyżyny Kieleckiej, co wpływa na rozwój turystyki.

Głównymi atutami województwa są:

- dwie państwowe uczelnie wyższe: Politechnika Świętokrzyska w Kielcach oraz Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego w Kielcach, którego Wydział Nauk o Zdrowiu posiada najwyższą pierwszą kategorię przyznawaną przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- dobre warunki dla rozwoju turystyki (Góry Świętokrzyskie),
- surowce naturalne – złoża surowców budowlanych (rejon Gór Świętokrzyskich), siarka (okolice Buska-Zdroju oraz Grzybów) oraz wody mineralne (Busko-Zdrój - Buskowiec), wody siarczkowe (Busko-Zdrój),
- korzystne uwarunkowania dla rozwoju produkcji rolno-spożywczej,
- bogate źródła leczniczych wód mineralnych oraz rozwinięta baza leczniczo-sanatoryjna, ośrodków wypoczynkowych, hoteli i kwater prywatnych,
- obecność dość mocno rozwiniętych gałęzi przemysłu– hutniczy Celsa Huta Ostrowiec (Ostrowiec Świętokrzyski), metalowy (Skarżysko-Kamienna), maszynowy (Starachowice), materiałów budowlanych (Kielce), ceramiczny, odlewniczy (Stąporków, Końskie), energetyczny (Połaniec).

Zbiorną charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa świętokrzyskiego

Wyszczególnienie	Województwo świętokrzyskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2014 r. (zł/osoba)	32 640	44 686	-
Liczba ludności (osoby stan na 31 XII 2016)	1 252 900	38 432 992	3,3%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2016 r. (osoby)	8 007	364 399	2,2%
Absolwenci szkół średnich w 2016 r. (osoby)	9 294	268 502	3,5%
Liczba pracujących w 2016 r. (tysiące osób)	513	16 197	3,2%
Struktura pracujących w 2016 r.	sektor rolniczy 19,1%		10,6%
	sektor przemysłowy 30%		31,4%
	sektor usługowy 50,9%		58,0%
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2015 r. (mln zł)	660,7	83 788,9	0,8%
Kapitał spółek w 2015r. (mln zł)	2 685,6	203 897,8	1,3%
Specjalne strefy ekonomiczne w województwie			
– Krakowska – Starachowicka – Tarnobrzeska			
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	m. Kielce	
Gminy	Klasa A	Kielce (m), Morawica (w), Ostrowiec Świętokrzyski (m), Połaniec (m-w), Sandomierz (m), Sitkówka-Nowiny (w), Starachowice (m)	
	Klasa B	Baćkowice (w), Krasocin (w), Łączna (w), Masłów (w), Miedziana Góra (w), Ożarów (m-w), Skarżysko-Kamienna (m), Strawczyn (w), Zagnańsk (w)	

Objaśnienia: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 4.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2016 to 1252900 mieszkańców, co stanowiło 3,3% ludności Polski. W województwie świętokrzyskim struktura wieku w roku 2015 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 16,7% osób, produkcyjny: 61,6% i poprodukcyjny: 21,7% (Polska analogicznie: 17,9%, 61,8% i 20,2%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 14 uczelni wyższych, w których kształci się 25 tys. studentów, czyli 1,9% studentów w skali kraju.

Według raportu przygotowanego przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych (KEJN) dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w województwie świętokrzyskim 1 wydział uczelni wyższej otrzymał kategorię naukową A; a 9 wydziałów otrzymało kategorię – B. Warto także wspomnieć, że 12 szkół wyższych nie otrzymało żadnej kategorii przyznawanej przez KEJN (aneks, tab. 5).

W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 10,8% uczniów województwa, natomiast do techników 36,7%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa we wrześniu 2017 r. 8,9%, dla porównania w Polsce – 6,8%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2017 wyniosło 3762,31 zł, czyli 92% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo świętokrzyskie dostarczyło w 2014 r. 2,4% produktu krajowego brutto Polski. W przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 32640 zł, przy średniej dla Polski 44686 zł. Wynik ten plasuje województwo na 12 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2004-2014 wyniosła 167%, przy średniej dla Polski równej 185%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się stosunkowo niskim udziałem sektora usług 50,9% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 19,1% i 30% pracujących (GUS, BDL 2017).

W strukturze przemysłu województwa świętokrzyskiego widoczny jest wpływ tradycji związanych istniejącym tu od wieków wydobywaniem materiałów budowlanych. Świętokrzyskie słynie z wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. W strukturze produkcji sprzedanej jest to 25% (dane za rok 2016). Ponadto wyróżnia się produkcja wyrobów z metali (8%), co także wiąże się z historycznie ukształtowanym profilem przemysłu województwa. W oparciu o regionalną bazę surowcową rozwinęła się produkcja artykułów spożywczych (15%), a także produkcja maszyn i urządzeń (5%).

Województwo z racji swej wielkości tylko w nielicznych rodzajach działalności osiągnęło pozycję ważnego producenta w skali krajowej. Udało się to osiągnąć w odniesieniu do przemysłu mineralnego. Czego odzwierciedleniem jest 12-procentowy udział województwa w krajowej wartości produkcji sprzedanej wyrobów pochodzących z mineralnych surowców niemetalicznych w roku 2016³.

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan na koniec września 2017 r.) GUS.

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Świętokrzyskiego z 1. kwartału 2017 oraz Biuletynu Statystycznego z 2017 roku, www.stat.gov.pl (07.11.2017).

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa świętokrzyskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: przemysł elektromaszynowy, motoryzacyjny, metalurgiczny, elektroniczny, mechaniki precyzyjnej, rolno-spożywczy, materiałów budowlanych, budownictwo, wydobywczy surowców mineralnych.

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie świętokrzyskim może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu przy współpracy z samorządem województwa świętokrzyskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- metalowy,
- budowlany,
- leczniczo-uzdrowskowo-rehabilitacyjny.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Krakowska, Starachowicka, Tarnobrzaska, w następujących podstrefach:**

- **SSE Krakowska**, podstrefy: Jędrzejów (m-w),
- **SSE Starachowicka**, podstrefy: Bliżyn (w), Kielce (m), Końskie (m-w), Morawica (w), Ostrowiec Świętokrzyski (m), Piekoszów (w), Połaniec (m-w), Sędziszów (m-w), Skarżysko-Kamienna (m), Starachowice (m), Stąporków (m-w), Suchedniów (m-w),
- **SSE Tarnobrzaska**, podstrefy: Opatów (m-w), Połaniec (m-w), Staszów (m-w), Tuczepy (w).

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać zwolnienie z podatku dochodowego sięgające 35% - 45%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paih.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo świętokrzyskie należy do regionów o niewykorzystanym dotąd potencjale rozwojowym, związanym z tradycjami przemysłowymi oraz korzystnym położeniem geograficznym względem największych w Polsce rynków zbytu. W ostatnim czasie region poprawił swoje walory lokalizacyjne, a osiągnięty poziom produktu krajowego brutto spowodował wyłączenie regionu z grona obszarów o najwyższej intensywności pomocy

publicznej. Niemniej jednak województwo nie należy do najbardziej atrakcyjnych polskich regionów.

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od czterech lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁴

Województwo świętokrzyskie otrzymało niską oceną atrakcyjności inwestycyjnej (klasa E) na tle regionów Unii Europejskiej szczebla NUTS 2, co oznacza poprawę o jeden poziom względem poprzedniego badania. Wśród 275 regionów województwo świętokrzyskie uzyskało 249 lokatę.

Warto dodać, że ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo jest bardziej atrakcyjne między innymi niż regiony:

- **bułgarskie:** Severozapaden, Severen tsentralen, Yugoiztochen, Yuzhen tsentralen;
- **chorwackie:** Jadranska Hrvatska;
- **greckie:** Anatoliki Makedonia, Thraki, Dytiki Makedonia, Sterea Ellada, Peloponnisos;
- **hiszpańskie:** Extremadura;
- **portugalskie:** Alentejo;
- **rumuńskie:** Nord-Vest, Centru, Nord-Est, Sud-Est, Sud - Muntenia, Sud-Vest Oltenia;
- **węgierskie:** Dél-Dunántúl, Dél-Alföld;
- **włoskie:** Molise, Puglia, Basilicata, Calabria, Sicilia, Sardegna.

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

⁴ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

Ocena **rynku pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

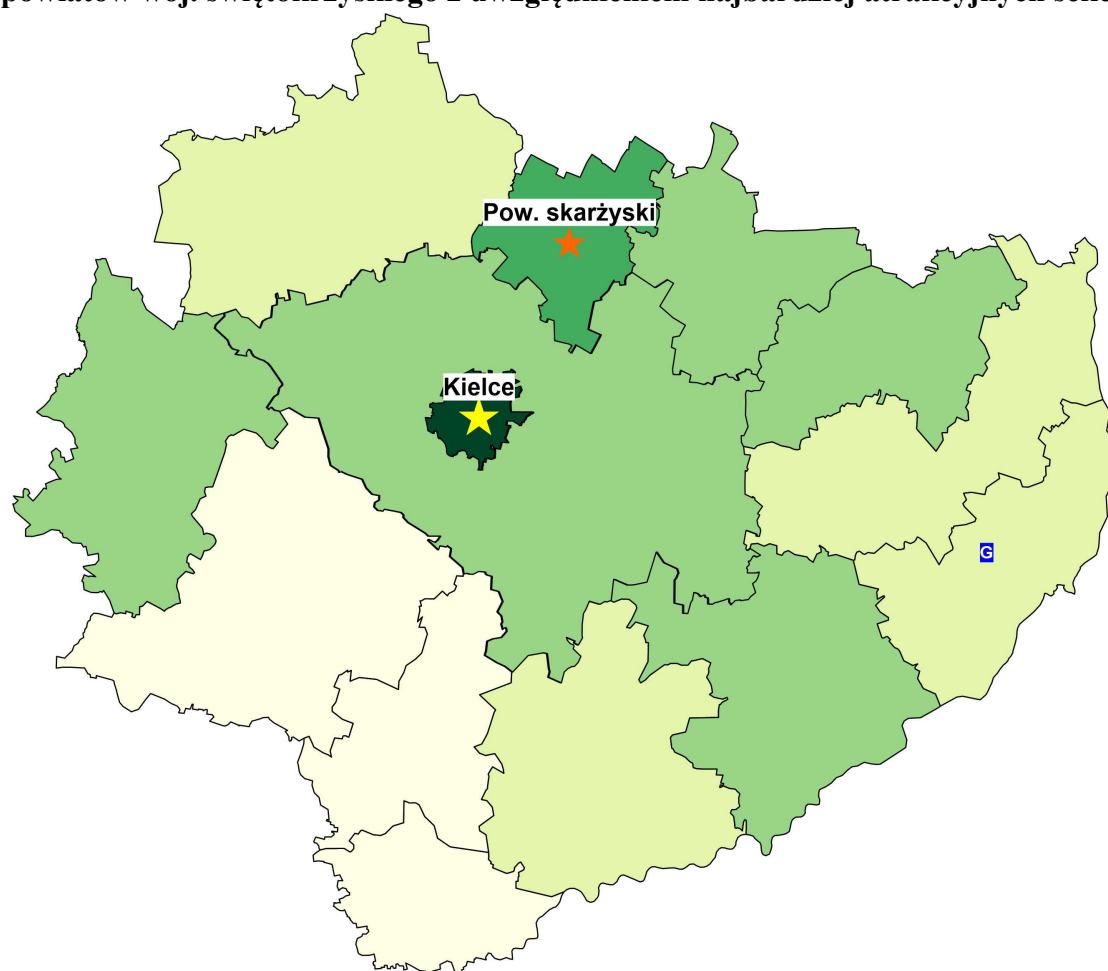
Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 1 i 2). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 1. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. świętokrzyskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2016

A

B

C

D

E

F

Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł przetwórczy

G Handel i naprawy

I Zakwaterowanie i gastronomia

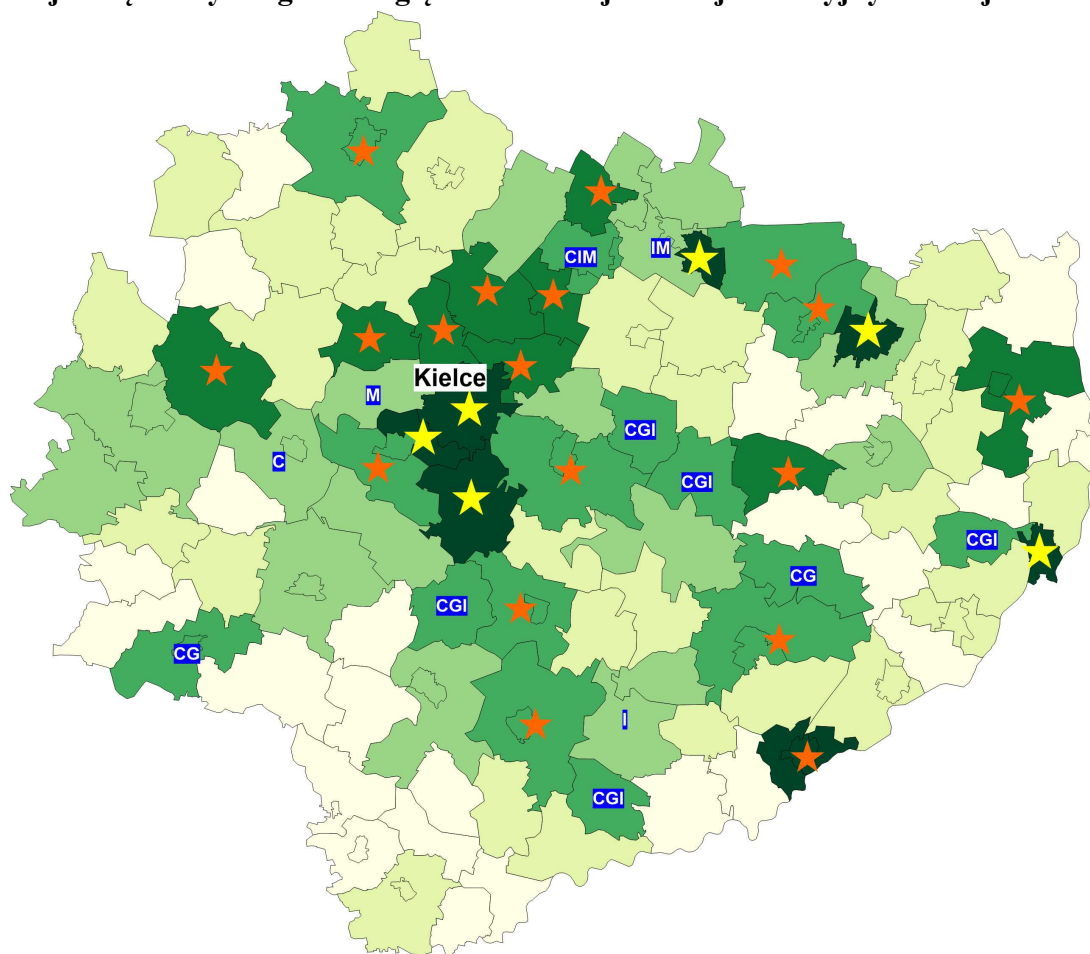
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiat oznaczony pomarańczową gwiazdą:

Kielce

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. świętokrzyskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2016

A	Najwyższa ocena dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M
B	
C	
D	
E	
F	Oceny ponadprzeciętne dla wszystkich sekcji wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne dla poszczególnych sekcji wg PKD C, G, I, M

C	Przemysł przetwórczy
G	Handel i naprawy
I	Zakwaterowanie i gastronomia
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Kielce (m), Morawica (w), Ostrowiec Świętokrzyski (m), Sandomierz (m),
Sitkówka-Nowiny (w), Starachowice (m)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach powiatu - **złote gwiazdy** to: Kielce, oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** powiat skarżyski.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to miasta: Kielce (m), Ostrowiec Świętokrzyski (m), Sandomierz (m), Starachowice (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Skarżysko-Kamienna (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **złotą gwiazdą** to: Morawica (w), Sitkówka-Nowiny (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Baćkowice (w), Brody (w), Krasocin (w), Łączna (w), Masłów (w), Miedziana Góra (w), Strawczyn (w), Zagnańsk (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Busko-Zdrój (m-w), Chęciny (m-w), Chmielnik (m-w), Daleszyce (m-w), Końskie (m-w), Kunów (m-w), Ożarów (m-w), Połaniec (m-w), Staszów (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie świętokrzyskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego
www.sejmik.kielce.pl

Świętokrzyskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIH to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka, której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Zgodnie z informacjami pochodzącymi ze Świętokrzyskiego Centrum Obsługi Inwestora („Ankieta dotycząca atrakcyjności inwestycyjnej województwa świętokrzyskiego”) na terenie województwa funkcjonowało m.in.: pięć izb gospodarczych, pięć stowarzyszeń/centrów biznesu, dwa inkubatory, dwa parki, pięć ośrodków doradztwa, jeden lokalny punkt kontaktowy PARP, dwie instytucje finansowe

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie świętokrzyskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa w Kielcach (<http://www.siph.com.pl>)

SIPH jest organizacją otoczenia biznesu działającą w województwie świętokrzyskim od 1990 roku, mającą na celu reprezentowanie interesów swoich członków. Izba świadczy usługi m.in. w obszarach: kojarzenia partnerów, legalizacji dokumentów handlowych, doradztwa i szkoleń, informacji gospodarczej, działalności lobbingowej. Przy Izbie działa Sąd Arbitrażowy zajmujący się rozstrzyganiem sporów o prawa majątkowe i niemajątkowe. Wśród korzyści wynikających z członkostwa w SIPH wymienić można m.in.: sieć kontaktów poprzez firmy członkowskie Izby, kontakty z instytucjami rządowymi i pozarządowymi oraz promowanie firm członkowskich. Izba prowadzi i afiliuje Ośrodek Enterprise Europe Network -

przedstawicielstwo Komisji Europejskiej. Na stronie internetowej Izby zamieszczona jest baza firm zrzeszonych. Izba pełni funkcję lokalnego punktu kontaktowego z PARP.

Centralna Izba Gospodarcza InnoTech (www.cigit.pl)

Centralna Izba Gospodarcza InnoTech, założona w 2015 roku na rzecz innowacyjnych i technologicznych przedsiębiorstw głównie z woj. Świętokrzyskiego, promuje społeczną wrażliwość biznesu. Wspiera firmy w rozwiązywaniu problemów w aspekcie ekonomicznym, organizacyjnym oraz prawnym oraz przez szkolenia i konferencje, które pomagają przedsiębiorcom wdrażać etyczne standardy. Główne cele Izby to: budowanie networkingu między członkami oraz z innymi instytucjami, promowanie członków, monitoring nowo powstałych technologii u członków i powiązanie ich z potencjalnymi inwestorami, doradztwo organizacyjne, techniczne, prawne i ekonomiczne, wykonywanie ekspertyz, badań marketingowych oraz consultingu. ICGIT jest koordynatorem jest Klastra ICT oraz członkiem konsorcjum na rzecz rozwoju nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT).

Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o. w Kielcach (<http://www.it.kielce.pl>)

Misją ŚCITT Sp. z o.o. jest wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz stymulowanie rozwoju regionu świętokrzyskiego poprzez: transfer osiągnięć naukowo - badawczych, informację gospodarczą dla MŚP, systemy jakości ISO, kształcenie przez Internet, targi i konferencje. Zadaniem Centrum jest pozyskiwanie środków finansowych z programów pomocowych UE w zakresie wspierania innowacyjnych rozwiązań w obszarze produkcji, usług, edukacji i zarządzania. Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii oferuje przedsiębiorcom szereg usług informacyjnych, doradczych, szkoleniowych i eksperckich (np. audyt energetyczny, audyt efektywności energetycznej, audyt oświetlenia, przegląd energetyczny, świadectwo charakterystyki energetycznej). Obecnie Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii uczestniczy w realizacji wielu projektów, w tym:

- Wdrażanie systemu jakości ISO, Zarządzania Środowiskowego oraz BHP,
- Sieć wspierająca biznes – Enterprise Europe Network,
- Opracowanie wniosków do Funduszy Strukturalnych,
- Punkt Konsultacyjny dla MŚP,
- Szkolenia z zakresu zarządzania jakością i informatyki.

Zespół Inkubatorów Technologicznych Kieleckiego Parku Technologicznego (http://www.technopark.kielce.pl/pl/co_oferuje_park/zespol_inkubatorow_technologicznych)

Zespół inkubatorów oferuje dobrze wyposażoną i atrakcyjnie zlokalizowaną infrastrukturę, w skład której wchodzi budynki Orange Inc oraz Skye Inc., preferencyjne warunki wynajmu, a także szeroki wachlarz usług biznesowych i rozwojowych dla start up-ów oraz mikroprzedsiębiorstw. ZIT oferuje również usługi tj.: szkolenia ogólne i specjalistyczne; pomoc w pozyskiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania; poszukiwanie partnerów biznesowych; świadczenie usług badawczo - rozwojowych.

Kielecki Park Technologiczny (<http://www.technopark.kielce.pl/>)

Kielecki Park Technologiczny do dyspozycji inwestorów przygotował uzbrojone tereny inwestycyjne. Tereny KPT są włączone do Specjalnej Strefy Ekonomicznej "Starachowice". Na terenie Parku działa wyżej opisany Inkubator Technologiczny, Centrum Technologiczne (hala produkcyjna oraz budynek laboratoryjno-biurowy), Wirtualny Inkubator (możliwość rozwoju przedsiębiorstw poprzez dostęp do usług wykonywanych w sposób zdalny), Centrum druku 3D (świadczące usługi projektowania oraz drukowania produktów w technologii 3D, stosowane m.in. do drukowania prototypów), Centrum ICT dedykowane branży teleinformatycznej, Centrum Konferencyjne. Oferta Parku obejmuje ponadto usługi doradcze, szkoleniowe oraz teleinformatyczne. Zakres oferowanego wsparcia dla firm obejmuje m.in.: szkolenia, warsztaty, konferencje, bazę kontaktów, doradztwo w zakresie własności patentowej i intelektualnej, komercjalizacji technologii, planowania strategicznego, zarządzania produktem innowacyjnym, wdrażania nowych usług i produktów, pozyskiwania zewnętrznego finansowania projektów, oceny potencjału rynkowego przedsięwzięcia, doradztwo w zakresie przygotowania biznesplanu. W Energetycznym Centrum Nauki łączącym naukę z zabawą działa wystawa, laboratorium generator mocy, kino 3d.

Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne (<http://rcnt.pl>)

Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne (RCN-T) to instytucja działająca w celu skupienia działań i inicjatyw lokalnych oraz regionalnych dla rozwoju gospodarczego województwa świętokrzyskiego oraz stymulowania współpracy pomiędzy szkołami wyższymi, jednostkami naukowymi, instytucjami otoczenia biznesu i przedsiębiorstwami, ze szczególnym uwzględnieniem transferu nowoczesnych technologii i rozwoju przedsiębiorczości. Zadania wykonywane przez RCN-T obejmują m.in.: zapewnienie usług dla firm rozpoczynających działalność na terenie Centrum, wynajem powierzchni biurowej i laboratoryjno-produkcyjnej dla powstających firm, zarządzanie terenami inwestycyjnymi przeznaczonymi dla firm w fazie ich powstania, wsparcie w tworzeniu przedsięwzięć wymagających współpracy różnych grup badawczych, współpraca z krajowymi i zagranicznymi uczelniami wyższymi, organizacja szkoleń, seminariów dla osób zainteresowanych inwestowaniem na terenie RCN-T. RCN-T realizuje szereg projektów współfinansowanych ze środków UE. W ramach RCN-T funkcjonuje Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe, hotel, restauracja i kawiarnia. Oferta Centrum obejmuje ponadto świadczenie usługi oceny ryzyka inwestycyjnego oraz proinnowacyjnej usługi doradczej związanej z poszukiwaniem nisz rynkowych dla przedsiębiorstw z sektora MSP z regionu świętokrzyskiego, działających bądź skojarzonych z branżą turystyki medycznej i zdrowotnej.

Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego Sp. z o.o. (<http://fpws.eu/pl/>)

Oferta Funduszu kierowana jest do firm z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, w tym podmiotów nowopowstałych posiadających siedzibę bądź koncentrujących swoją działalność na terenie Województwa Świętokrzyskiego, które poszukują środków finansowych na rozwój prowadzonej działalności. Wspierane są inwestycje proinnowacyjne

i prorozwojowe poprzez udzielanie preferencyjnych pożyczek na inwestycje w aktywa trwałe i obrotowe.

Bussines Centre Club (BCC) Łoża Świętokrzyska (www.bcc.org.pl/Loza-Swietokrzyska)

BCC jest organizacją przedsiębiorców i indywidualnych pracodawców. Członkowie BCC akceptują Statut organizacji zobowiązujący ich do reprezentowania wysokich norm etycznych, przestrzegania zasad kodeksu kupieckiego i działania zgodnie z ideą społecznej odpowiedzialności biznesu. Business Centre Club prowadzi aktywny lobbing gospodarczy na rzecz rozwoju gospodarki wolnorynkowej, tworzenia prawa, obrony interesów polskich przedsiębiorców. Business Centre Club reprezentuje interesy pracodawców poprzez uczestnictwo w różnorodnych gremiach, m.in. w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Radach Dialogu Społecznego, Radach Zatrudnienia zarówno wojewódzkich jak i powiatowych, Radzie Ochrony Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych, Naczelnej Radzie Zatrudnienia Radzie Statystyki, Radzie Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Business Centre Club jest inicjatorem Forum Dialogu (płaszczyzny komunikowania się różnych grup społecznych) oraz propagatorem idei społecznej odpowiedzialności firm. Członkowie Łoży mogą skorzystać z usług doradczych, szkoleniowych, eGiełdy współpracy (tj. platformy internetowej służącej nawiązywaniu kontaktów handlowych, kooperacyjnych, poszukiwaniu partnerów biznesowych, inwestorów oraz realizacji wspólnych przedsięwzięć gospodarczych), a także otrzymują tzw. „Polisę Bezpieczeństwa”, gwarantującą pomoc w sytuacji zagrożenia interesów przedsiębiorcy

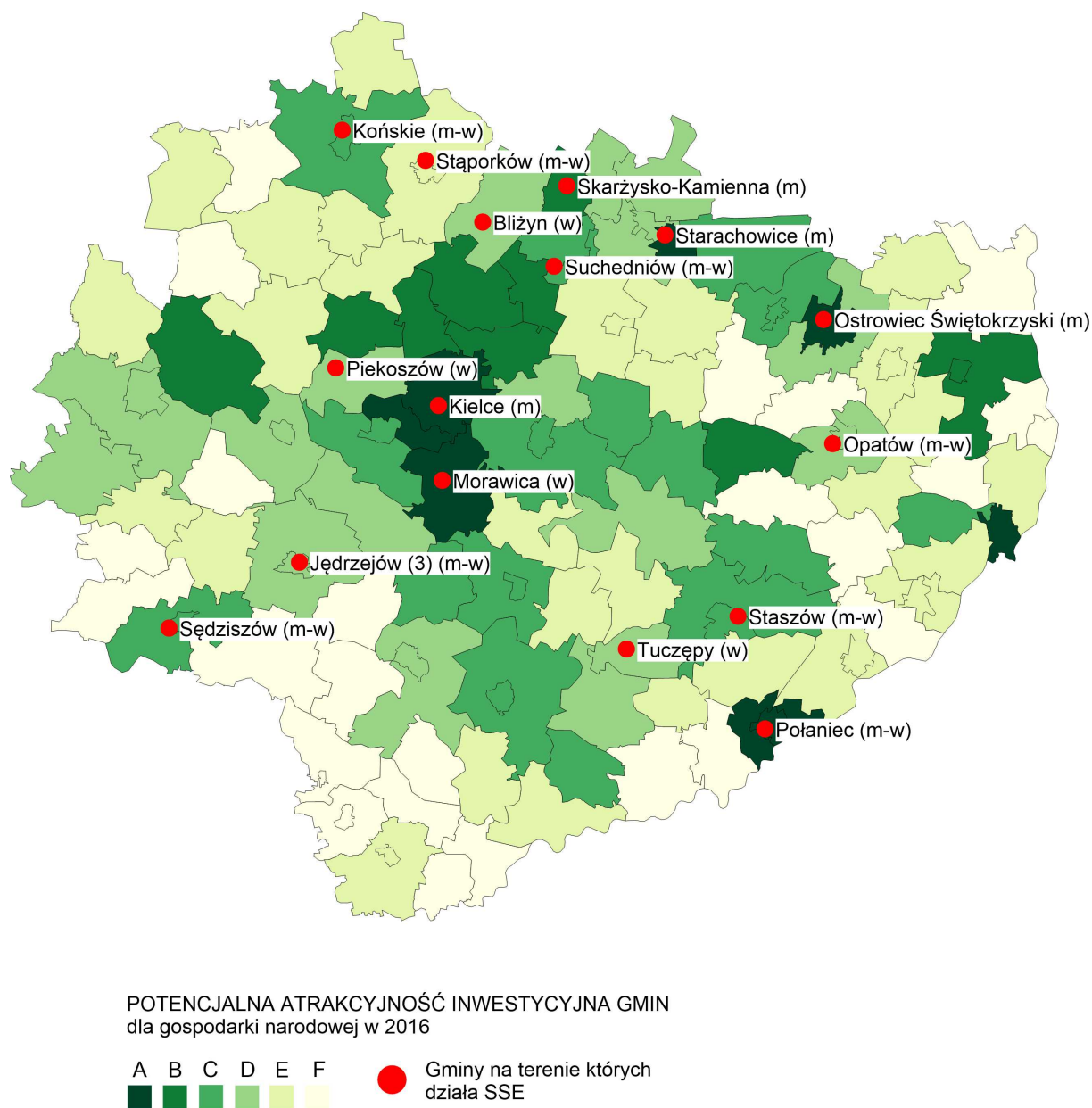
4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM

Na terenie województwa świętokrzyskiego funkcjonują 2 specjalne strefy ekonomiczne: Starachowicka i Tarnobrzaska. Do końca 2016 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 4 miast i 12 gmin (na terenie gminy Połaniec funkcjonują 2 strefy - Tarnobrzaska i Starachowicka) - zob. rys. 3.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1997 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2016 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 1,6 mld zł, co stanowi 1% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły lub utrzymały 7,4 tys. miejsc pracy w regionie, co stanowi 2% wszystkich miejsc pracy utworzonych w strefach.

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Starachowic i Końskich - zob. tab. 4 w Aneksie.

Rysunek 3. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa świętokrzyskiego

Źródło: Opracowanie własne.

W strukturze branżowej pod względem skumulowanej wartości inwestycji na podstawie zezwoleń ważnych na koniec 2016 r. dominuje produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (0,7 mld zł) oraz produkcja pojazdów samochodowych (0,3 mld zł). Do kluczowych inwestorów w branży wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych należą VALDI-CERAMIKA sp. z o.o. (Polska), CERRAD sp. z o.o. (Polska), a z branży motoryzacyjnej MAN BUS sp. z o.o. (Niemcy).

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa preferuje się:

- branżę metalową, przetwórstwo spożywcze, branżę maszynową, produkcję materiałów budowlanych, branżę motoryzacyjną; przemysł produkujący wyroby na potrzeby budownictwa, przemysł metalowy (Starachowicka);
- branżę maszynową, metalową, motoryzacyjną i materiałów budowlanych. produkcję wyrobów na potrzeby budownictwa, przemysł metalowy (Krakowska);
- przetwórstwo spożywcze, branżę maszynową, produkcję materiałów budowlanych, branżę motoryzacyjną; produkcję wyrobów na potrzeby budownictwa oraz o branżę metalową (Tarnobrzaska).

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,398	A	A	A	B	B
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,260	D	D	E	D	D
LUBELSKIE	0,172	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,251	D	D	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,315	C	B	D	D	D
MAŁOPOLSKIE	0,359	B	B	A	B	B
MAZOWIECKIE	0,420	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,262	D	D	D	D	D
PODKARPACKIE	0,238	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,192	F	F	E	E	E
POMORSKIE	0,333	B	B	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,379	A	A	C	C	B
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,163	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,211	E	E	E	D	E
WIELKOPOLSKIE	0,329	B	B	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,309	C	C	C	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2017 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

TABELA 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Powiat	PAII_GN	PAII_GN	PAII_C	PAII_G	PAII_I	PAII_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m. Kielce	0,303	A	A	A	A	A
skarżyski	0,233	C	C	C	C	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, przeprowadzonych w 2017 r. pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej.

TABELA 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel i naprawy	Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Kielce (m)	0,241	A	A	A	A	A
Starachowice (m)	0,229	A	A	A	A	A
Sandomierz (m)	0,227	A	A	A	A	A
Ostrowiec Świętokrzyski (m)	0,222	A	A	A	A	A
Skarżysko-Kamienna (m)	0,208	B	B	B	A	A
Gminy wiejskie						
Sitkówka-Nowiny (w)	0,229	A	A	A	A	A
Morawica (w)	0,222	A	A	A	A	A
Zagnańsk (w)	0,205	B	B	B	B	B
Łączna (w)	0,200	B	B	B	B	B
Strawczyn (w)	0,198	B	B	B	B	C
Krasocin (w)	0,197	B	B	C	B	C
Baćkowice (w)	0,196	B	B	B	B	C
Masłów (w)	0,195	B	C	B	C	C
Miedziana Góra (w)	0,194	B	B	C	C	C
Solec-Zdrój (w)	0,189	C	C	C	C	D
Kije (w)	0,185	C	C	C	C	D
Brody (w)	0,181	C	C	C	C	C
Łagów (w)	0,178	C	C	C	C	D
Obrazów (w)	0,178	C	C	C	C	D
Bogoria (w)	0,176	C	C	C	D	D
Bieliny (w)	0,176	C	C	C	C	D
Gminy miejsko - wiejskie						
Połaniec (m-w)	0,221	A	A	A	B	B
Ożarów (m-w)	0,204	B	B	B	A	B
Chęciny (m-w)	0,191	C	C	C	B	B
Końskie (m-w)	0,189	C	C	C	C	B
Busko-Zdrój (m-w)	0,187	C	C	C	B	B
Sędziszów (m-w)	0,186	C	C	C	D	D
Kunów (m-w)	0,186	C	C	C	C	C
Chmielnik (m-w)	0,183	C	C	C	B	C
Daleszyce (m-w)	0,183	C	C	C	C	C
Staszów (m-w)	0,181	C	C	C	C	C
Suchedniów (m-w)	0,180	C	C	D	C	C

Informacje dodatkowe: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2017).

**TABELA 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH
NA KONIEC 2016 R.**

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne w mln zł	Liczba nowych i utrzymanych miejsc pracy	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Tarnobrzeska	Powiat buski, Tuczępy (w)	-	-	brak inwestycji
Krakowska	Powiat jędrzejowski, Jędrzejów (3) (m-w)	-	-	brak inwestycji
Starachowicka	Powiat jędrzejowski, Sędziszów (m-w)	76,84	908	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Starachowicka	Powiat kielecki, Morawica (w)	25,88	120	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Starachowicka	Powiat kielecki, Piekosów (w)	0,81	-	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Starachowicka	Powiat konecki, Końskie (m-w)	328,77	785	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Starachowicka	Powiat konecki, Stąporków (m-w)	150,14	-	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Tarnobrzeska	Powiat opatowski, Opatów (m-w)	-	-	brak inwestycji
Starachowicka	Powiat ostrowiecki, Ostrowiec Świętokrzyski (m)	5,18	48	odzież, usługi związane ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Starachowicka	Powiat skarżyski, Skarżysko-Kamienna (m)	-	-	brak inwestycji
Starachowicka	Powiat skarżyski, Bliżyn (w)	-	-	brak inwestycji
Starachowicka	Powiat skarżyski, Suchedniów (m-w)	54,52	329	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych
Starachowicka	Powiat starachowicki, Starachowice (m)	927,53	4 384	usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji, pojazdy samochodowe (z wyłączeniem motocykli), przyczepy i naczepy

Atrakcyjność inwestycyjna regionów 2017

Starachowicka/ Tarnobrzaska	Powiat staszowski, Połaniec (m-w)	-	-	brak inwestycji
Tarnobrzaska	Powiat staszowski, Staszów (m-w)	60,21	706	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Starachowicka	Powiat m. Kielce, Kielce (m)	12,80	69	drewno i wyroby z drewna i korka, z wyłączeniem mebli; wyroby ze słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania, maszyny i urządzenia, gdzie indziej niesklasyfikowane

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

TABELA 5. WYKAZ UCZELNI WYŻSZYCH, WYDZIAŁÓW ORAZ PRZYZNANYCH KATEGORII PRZEZ MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Nazwa szkoły	Kategoria MNiSW
Instytut Teologiczny im. bł. Wincentego Kadłubka w Sandomierzu	b.d.
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sandomierzu	b.d.
Politechnika Świętokrzyska	B – Wydział Mechatroniki i Budowy Maszyn
	B – Wydział Budownictwa i Architektury
	B – Wydział Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki
	B – Wydział Inżynierii Środowiska, Geomatyki i Energetyki
	B – Wydział Zarządzania i Modelowania Komputerowego
Staropolska Szkoła Wyższa w Kielcach	b.d.
Świętokrzyska Szkoła Wyższa w Kielcach	b.d.
	B – Wydział Pedagogiczny i Artystyczny
	A – Wydział Humanistyczny
	B – Matematyczno-Przyrodniczy
	B – Wydział Prawa, Administracji i Zarządzania
	B – Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
Wszechnica Świętokrzyska w Kielcach	b.d.
Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Kielcach	b.d.
Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim	b.d.
Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach	b.d.
Wyższa Szkoła Handlowa im. Bolesława Markowskiego w Kielcach	b.d.
Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza Studium Generale Sandomiriense w Sandomierzu	b.d.
Wyższa Szkoła Technik Komputerowych i Telekomunikacji w Kielcach	b.d.
Wyższa Szkoła Umiejętności Zawodowych w Pińczowie	b.d.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Wyniki kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych 2017 (http://www.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2017_10/ca19d390d520ad9a37d6f2ba7c8499e4.pdf) (dostęp: 07.11.2017).

Korekta raportu: Paulina Mechło

Redaktor pomocniczy: Wojciech Sabat